

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 21.3.2012
COM(2012) 124 final

2012/0060 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

kolmansien maiden tavaroiden ja palvelujen pääsystä unionin sisämarkkinoille julkisten hankintojen alalla sekä unionin tavaroiden ja palvelujen kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja tukevista menettelyistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SWD(2012) 57 final }

{ SWD(2012) 58 final }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä ehdotus on uusi ehdotus Euroopan unionin kansainvälisen julkisia hankintoja koskevan politiikan alalla. Sen keskeisenä tavoitteena on parantaa edellytyksiä, joilla EU:n yritykset voivat kilpailla julkisista hankinnoista kolmansissa maissa. Nykyään EU:n tavarantoimittajilla ja palveluntarjoajilla on vastassaan monenlaisia rajoittavia hankintakäytäntöjä useissa EU:n tärkeimmissä kauppakumppanimaissa. Ehdotuksessa vahvistetaan myös sellaisista maista olevien tarjoajien, tavaroiden ja palvelujen oikeudellinen asema, jotka ovat tehneet EU:n kanssa kansainvälisen julkisia hankintoja koskevan sopimuksen, sekä selvennetään sääntöjä, joita sovelletaan tällaisten sopimusten piiriin kuulumattomiin tarjoajiin, tavaroihin ja palveluihin.

Yleinen tausta

EU on ajanut julkisten hankintojen kansainvälisten markkinoiden laajamittaista avaamista neuvotteluissa, joita on käyty Maailman kauppajärjestössä (WTO) tarkistetusta julkisia hankintoja koskevasta sopimuksesta (Government Procurement Agreement, GPA), sekä kahdenvälisissä neuvotteluissa kolmansien maiden kanssa. EU:n julkisista hankinnoista noin 352 miljardin euron arvoiset hankinnat ovat avoimia julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen jäsenmaista oleville tarjoajille.

Monet kolmannet maat ovat kuitenkin haluttomia avaamaan hankintamarkkinoitaan kansainväliselle kilpailulle tai avaamaan niitä enemmän kuin ne ovat tähän saakka tehneet. Yhdysvalloissa ulkomaisille tarjoajille avoimet hankintamarkkinat ovat arvoltaan vain 178 miljardia euroa, Japanissa vastaava luku on 27 miljardia euroa ja Kiinassa vain murto-osa julkisten hankintojen markkinoista on avattu ulkomaisille yrityksille. Monet maat ovat myös ottaneet käyttöön protektionistisia toimenpiteitä erityisesti talouskriisin vuoksi. Kaiken kaikkiaan yli puolet maailman hankintamarkkinoista on nykyään suljettu protektionististen toimenpiteiden takia, ja suljettujen markkinoiden osuus kasvaa edelleen. Tämä on johtanut siihen, että EU:n tuonnista ainoastaan 10 miljardin euron arvoinen osuus (0,08 prosenttia suhteessa EU:n BKT:hen) päättyy maailmanlaajuisille hankintamarkkinoille, kun taas viennistä noin 12 miljardin euron arvoinen osuus jää rajoitusten vuoksi toteuttamatta.

Toisin kuin monet kolmannet maat EU on toistaiseksi pitänyt julkisten hankintojensa markkinat suurelta osin avoimina kansainväliselle kilpailulle, vaikka sen omiin markkinoihin kohdistuu yhä enemmän paineita tietyillä keskeisillä aloilla (rautatiet, rakentaminen ja tietotekniikkapalvelut) erityisesti kehittyvien talouksien taholta. Lukuun ottamatta joitakin säännöksiä, joiden soveltaminen on rajoitettu koskemaan tavarahankinta- ja palveluhankintasopimuksia yleishyödyllisten palvelujen alalla¹, EU ei ole käyttänyt toimivaltaansa säännelläkseen ulkomaisten tavaroiden, palvelujen ja yritysten pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille.

Kehittyvien talouksien merkityksen kasvaessa tasavertaisten toimintaedellytysten puute aiheuttaa monia ongelmia. EU:n pääongelmana on se, ettei sillä ole kauppakumppaneiden kanssa käymissään kansainvälisissä neuvotteluissa riittävän vahvaa asemaa, jotta se voisi korjata tämän epätasapainon ja saada olennaisia markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia

¹ Direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artikla, joissa käsitellään yleishyödyllisten palvelujen julkista hankintaa koskevia menettelyjä.

EU:n yritysten eduksi. Hankintaviranomaisilla ei ole myöskään selkeitä toimintapuitteita, joissa ne voisivat soveltaa EU:n kansainvälisiä sitoumuksia.

Tällä aloitteella pyritään ratkaisemaan nämä ongelmat vahvistamalla EU:n asemaa neuvotteluissa, joita käydään EU:n yritysten pääsystä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille, jotta EU:n kauppakumppanit saataisiin avaamaan markkinansa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi aloitteessa pyritään myös selventämään sääntöjä, jotka koskevat kolmansien maiden yritysten, tavaroiden ja palvelujen pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille. Viime kädessä aloitteen tavoitteena on parantaa Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti EU:n yritysten liiketoimintamahdollisuuksia maailmanlaajuisesti ja luoda siten uusia työpaikkoja ja edistää innovointia.

Voimassa olevat aiemmat säännökset

Julkisia hankintoja koskevat EU:n perusdirektiivit² eivät tarjoa yleisiä puitteita sille, miten ulkomaisia tavaroita ja palveluja sisältäviä tarjouksia olisi käsiteltävä EU:n julkisten hankintojen markkinoilla. Ainoat erityissäännöt annetaan direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artiklassa. Nämä säännökset koskevat kuitenkin ainoastaan yleishyödyllisten laitosten hankintoja, ja ne ovat soveltamisalaltaan niin kapeita, etteivät ne vaikuta merkittävästi markkinoillepääsyä koskeviin neuvotteluihin. Yleishyödyllisten laitosten julkiset hankinnat ovat itse asiassa vain noin 20 prosenttia EU:n koko julkisten hankintojen markkinoista.

Laatiessaan ehdotukset julkisia hankintoja koskevien EU-sääntöjen uudistamisesta³ komissio päättikin olla ottamatta niihin julkisia palveluja koskevan direktiivin 58 ja 59 artiklaa tämän aloitteen vuoksi.

Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Tällä aloitteella toteutetaan älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategiaa (KOM (2010) 2020) ja sen lippulaivahanketta ”Globalisaation aikakauden yhdenmukainen teollisuuspolitiikka” (KOM (2010) 614). Lisäksi sillä toteutetaan sisämarkkinoiden toimenpidepakettia (KOM (2011) 206) sekä kauppaa, kasvua ja maailmanpolitiikkaa käsittelevää komission tiedonantoa (KOM (2010) 612). Ehdotus on osa komission työohjelmassa 2011 esitettyä strategista aloitetta (KOM (2010) 623 lopullinen).

Tämä ehdotus on yhdenmukainen unionin kehityspolitiikan ja sen tavoitteiden kanssa, koska vähiten kehittyneistä maista olevat tavarat ja palvelut jätetään yleisesti katsoen ehdotuksen mukaisten toimien ulkopuolelle.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

Intressitahojen kuuleminen

Kerätäkseen sidosryhmien näkemyksiä komission yksiköt järjestivät yksittäisten kokousten lisäksi useita kuulemistilaisuuksia ja tiedotustoimia.

Avoim verkkokuuleminen toteutettiin 7. kesäkuuta 2005 ja 2. elokuuta 2011 välisenä aikana. Siihen kuului kolme yksityiskohtaista kyselylomaketta, joiden kohteina olivat i) hankintaviranomaiset ja jäsenvaltiot, ii) yritykset ja/tai niiden edustajat ja iii) muut asiasta

² Direktiivi 2004/18/EY, joka koskee niin kutsutuilla klassisilla aloilla toimiva hankintayksiköitä, ja direktiivi 2004/17/EY, joka koskee vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen aloilla toimivia hankintayksiköitä (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1 ja s. 114).

³ KOM(2011) 895 lopullinen ja KOM(2011) 896 lopullinen.

mahdollisesti kiinnostuneet osapuolet (kansalaiset, kansalaisjärjestöt ja ammattiliitot). Komissio sai yhteensä 215 kannanottoa⁴. Niistä esitetään tiivistelmä vaikutustenarviointiraportin liitteessä I. Osana tätä prosessia komissio järjesti Brysselissä 8. heinäkuuta 2011 julkisen kuulemisen. Työmarkkinaosapuolilla oli myös tilaisuus ilmaista näkemyksensä työllisyyden pääosaston 7. helmikuuta 2011 järjestämässä yhdysfoorumissa. Erityisiä kuulemisiä järjestettiin myös kolmansissa maissa olevien EU:n edustustojen ja jäsenvaltioiden kanssa julkisia hankintoja käsittelevässä neuvoa-antavassa komiteassa. Tiettyjä aiheita (esimerkiksi julkisia palveluja koskevan direktiivin 58 artiklaa ja poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia) on käsitelty myös julkisia hankintoja koskevan politiikan uudistamisesta järjestetyssä kuulemisessa. Komission kuulemisille asettamat vähimmäisvaatimukset täyttyivät kokonaan.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Komission aloitteeseen suhtauduttiin yleisesti katsoen myönteisesti. Valtaosa vastaajista hyväksyi komission kuvauksen siitä, missä määrin tavarat, palvelut ja yritykset voivat päästä nykyään EU:n ulkopuolelta EU:n julkisten hankintojen markkinoille, ja kannatti myös aloitteessa määriteltyjä tavoitteita.

Hahmotelluista toimintavaihtoehtoista esitettiin kuitenkin erilaisia näkemyksiä: vaikuttaa siltä, että huomattava enemmistö sidosryhmistä (noin 65 prosenttia) tukee lainsäädäntöaloitetta, vaikka merkittävä vähemmistö (noin 35 prosenttia) kannattaakin tilanteen säilyttämistä ennallaan. Eri sidosryhmien keskuudessa on myös erilaisia näkemyksiä siitä, mikä olisi paras vaihtoehto. Esimerkiksi hankintayksiköistä ja viranomaisista (myös kolmansien maiden vastaavista) kaksi kolmasosaa kannattaa tilanteen säilyttämistä ennallaan tai muita vaihtoehtoja kuin lainsäädäntöä, kun taas yrityksistä ja muista sidosryhmistä noin 75 prosenttia kannattaa lainsäädäntöaloitetta. Näkemykset eroavat myös siinä, millainen lainsäädäntövaihtoehdon tulisi olla. Vaikka lähes puolet vastaajista tukee lainsäädäntövaihtoehtoa ”A”⁵, merkittävä osa vastaajista kannattaa myös vaihtoehtoisia lähestymistapoja. On syytä huomata, että vaikka lainsäädäntövaihtoehto ”B”⁶ oli vähiten suosittu, se sai kuitenkin kannatusta monilta vastaajilta.

Tärkeimmät perusteet, joita sidosryhmät esittivät muiden toimintavaihtojen puolesta tai niitä vastaan, olivat parhaan vastineen saaminen rahoille, kilpailukyky ja tuottavuus, joita eräät toimintavaihtoehdot saattaisivat heikentää, EU:n kauppakumppanien vastatoimien vaara, aloitteeseen liittyvä hallinnollinen rasitus sekä se, että aloite vaarantaisi EU:n aseman avointen markkinoiden puolestapuhujana. Ammattiliitot ja kansalaisjärjestöt ovat suhtautuneet melko neutraalisti vaihtoehtojen valintaan ja painottaneet kannanotoissaan lähinnä sitä, että kolmansien maiden on kunnioitettava ILO:n yleissopimuksia, kun ne tekevät tarjouksia EU:ssa, tai kehottaneet EU:ta avaamaan rajansa, jotta reilu kaupankäynti voisi jatkua vähiten kehittyneiden maiden kanssa.

⁴ Verkossa esitettyjen kannanottojen lisäksi saatiin myös kirjallisia kannanottoja.

⁵ Vaihtoehto A: EU:n hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt ovat periaatteessa velvollisia sulkemaan pois kolmansien maiden tavarat, palvelut ja yritykset, jotka eivät kuulu EU:n kansainvälisten sitoumusten piiriin.

⁶ Vaihtoehto B: EU:n hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä on mahdollisuus sulkea pois kolmansien maiden tavarat, palvelut ja yritykset, jotka eivät kuulu EU:n kansainvälisten sitoumusten piiriin, mutta niiden on ilmoitettava poissulkemisesta komissiolle. Lisäksi komission käyttöön annetaan erityinen väline, jonka avulla se voi valvoa EU:n tavaroiden, palvelujen ja yritysten markkinoillepääsyä ja määrätä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kolmansista maista peräisin olevien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä, jos EU:n tavaroilla, palveluilla ja yrityksillä ei ole riittävää pääsyä kyseisten maiden markkinoille.

Asiantuntijatiedon käyttö

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttöä ei pidetty tarpeellisena, vaan edellä mainittujen kuulemistilaisuuksien katsottiin riittävän. Komissiolla on jo vanhastaan runsaasti julkisten hankintojen alan asiantuntemusta.

Vaikutusten arviointi

Komissio on tarkastellut useita vaihtoehtoja löytääkseen niistä sopivimman.

Ensimmäisessä vaihtoehdossa lisätoimia ei toteuteta lainkaan tällä alalla, vaan markkinoillepääsyä koskevia kansainvälisiä neuvotteluja jatketaan EU:n kauppakumppaneiden kanssa kuten ennenkin (mutta mahdollisesti vahvemmassa asemasta). Tähänastisten kokemusten perusteella on kuitenkin epätodennäköistä, että tämä vaihtoehto parantaisi merkittävästi EU:n tavaroiden, palvelujen ja yritysten pääsemistä julkisia hankintoja koskeviin menettelyihin kolmansissa maissa. Näin ollen olisi väistämätöntä, että EU:n yritykset menettäisivät yhä merkittävässä määrin hankintasopimusmahdollisuuksia.

Toisessa vaihtoehdossa parannettaisiin direktiivin 2004/17/EY (58 ja 59 artikla) mukaisten nykyisten välineiden täytäntöönpanoa paremman ohjeistuksen avulla tai laajentamalla näiden välineiden soveltamisalaa vastaamaan direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY koko soveltamisalaa. Koska hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voisivat itse päättää välineiden käytöstä, tämä vaihtoehto ei selvästikään parantaisi EU:n asemaa kansainvälisissä neuvotteluissa.

Kolmantena vaihtoehtona on sulkea yleisesti tai alakohtaisesti EU:n julkisten hankintojen markkinat kolmansien maiden tavaroilta, palveluilta ja toimittajilta, jollei alaa koskevista EU:n kansainvälisistä velvoitteista muuta johdu. Tämä vaihtoehto herättää kuitenkin vakavaa huolta siitä syystä, että se voi aiheuttaa vastatoimia, lisätä hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden kustannuksia ja vaikuttaa EU:n kilpailukykyyn.

Näin ollen komissio suosii neljättä vaihtoehtoa eli sellaisen itsenäisen välineen luomista, jolla voidaan tasapainottaa unionin aseman vahvistaminen markkinoillepääsyä koskevissa neuvotteluissa ja kilpailukykyisen hankintajärjestelmän säilyttäminen Euroopan unionissa.

Tätä varten ehdotuksessa esitetään kahta mekanismia. Yksittäiset hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saavat komission valvonnan alaisuudessa oikeuden sulkea pois tarjoukset, joiden arvosta yli 50 prosenttia muodostuu tavaroista ja/tai palveluista, jotka eivät kuulu markkinoillepääsyä koskevien kansainvälisten sitoumusten piiriin. Lisäksi komissiolle annetaan mahdollisuus rajoittaa väliaikaisesti sellaisten maiden markkinoillepääsyä, jotka todistettavasti sulkevat pois EU:n toimittajat, tavarat ja palvelut kansallisissa hankintakäytännöissään tai syrjivät niitä ja kieltäytyvät neuvotteluissa laajentamasta markkinoillepääsyä. Kaikkien EU:n julkisten hankintojen markkinoita koskevien pääsyrjoitusten, joita komissio voi myöhemmin asettaa tämän asetuksen nojalla, on oltava oikeasuhteisia ja tarkoin kohdennettuja.

Komission vaikutustenarviointilautakunta on antanut vaikutustenarviointiraportista kaksi lausuntoa. Ensimmäisen lausunnon perusteella raporttia on tarkistettu seuraavasti: Ongelmien määrittelyssä on muutettu niiden tärkeysjärjestystä ja painotettu koko vaikutusten arvioinnissa yksilöityä keskeistä kysymystä eli tarvetta saada kolmansien markkinoiden hankintamarkkinat avoimmiksi sekä ongelmia, jotka liittyvät EU:n kansainvälisten sitoumusten noudattamiseen. Tarkasteltavien vaihtoehtojen skaalaa on laajennettu. Aktiivisemmän neuvottelupolitiikan lisäksi vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artiklan mukaisen nykyisen järjestelmän laajentaminen koskemaan kaikkia hankintoja, jotka kuuluvat EU:n direktiivien soveltamisalaan, ja mahdollisuus

hyväksyä sitoumusten piiriin kuulumattomia tavaroita ja palveluja valikoivasti. Raportissa on myös tarkennettu vaikutusten analysointia saattamalla vastatoimien mittaaminen ja työllisyysluvut ajan tasalle. Vaikutustenarviointiraportin liitteessä 10 kerrotaan tarkemmin, millä tavoin 8. helmikuuta 2012 annetussa tarkistetussa raportissa on otettu huomioon vaikutustenarviointilautakunnan ensimmäinen lausunto.

Uudelleen annetusta raportista esittämässään lausunnossa vaikutustenarviointilautakunta myöntää, että raporttiin on tehty parannuksia ja sisällytetty lautakunnan ensimmäisessä lausunnossa esittämät suositukset, mutta toteaa kuitenkin, ettei se voi antaa raportista myönteistä lausuntoa. Lautakunta katsoo, että monissa kohdissa arvioinnin olisi oltava perusteellisempaa, ja ehdottaa useita keinoja, joilla raporttia voitaisiin vielä parantaa (muun muassa esittelemällä vaihtoehdot tarkemmin, kuvaamalla paremmin vaikutusten arvioinnissa käytettyä mallia ja perustelemalla paremmin parhaana pidetyn vaihtoehdon oikeasuhteisuus). Nämä suositukset on otettu mahdollisimman tarkoin huomioon lopullisessa vaikutustenarviointiraportissa.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Tämän ehdotuksen päätavoitteena on vahvistaa Euroopan unionin asemaa neuvotteluissa, joita käydään ehdoista, joilla EU:n tavarat, palvelut ja toimittajat pääsevät kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille, sekä selventää oikeudellista tilannetta EU:n julkisten hankintojen markkinoilla toimivien ulkomaisten tarjoajien ja niiden tarjoamien ulkomaisten tavaroiden ja palvelujen kannalta. Tätä varten ehdotuksessa vahvistetaan kattava ulkoinen julkisia hankintoja koskeva EU:n politiikka, jolla säännellään ulkomaisten tavaroiden ja palvelujen pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille ja joka sisältää mekanismeja, joilla kannustetaan EU:n kauppakumppaneita aloittamaan neuvottelut markkinoillepääsystä.

Ennen kaikkea ehdotus edustaa EU:n lainsäädännössä sitä periaatetta, että tavaroita ja palveluja, jotka kuuluvat markkinoillepääsyä koskevien sitoumusten piiriin, kohdellaan EU:n hankinta-alan sisämarkkinoilla samalla tavoin kuin EU:n tavaroita ja palveluja, ja tämä periaate ulotetaan koskemaan myös vähiten kehittyneistä maista peräisin olevia tavaroita ja palveluja.

Markkinoillepääsyä koskevien sitoumusten piiriin kuulumattomiin tavaroihin ja palveluihin sovelletaan kolmivaiheista menettelyä.

Komissio voi hyväksyä sen, että hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt sulkevat pois tarjoukset, joissa sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tavaroiden ja palvelujen kokonaisarvosta. Kun hankintaviranomainen tai hankintayksikkö on ilmoittanut mahdollisille tarjoajille hankintailmoituksessa aikomuksestaan sulkea pois tällaiset tarjoukset, sen on ilmoitettava komissiolle saamistaan tarjouksista, jotka kuuluvat tähän luokkaan. Komissio hyväksyy niiden poissulkemisen, jos EU:n ja sen maan välisessä markkinoiden avaamisessa, josta tavarat ja/tai palvelut ovat peräisin, ei ole riittävää vastavuoroisuutta. Komissio hyväksyy poissulkemisen myös, jos tavarat ja palvelut kuuluvat EU:n kansainvälisessä sopimuksessa markkinoillepääsystä tekemän varauman piiriin.

Lisäksi ehdotuksessa perustetaan EU:n mekanismi, jonka tavoitteena on vahvistaa entisestään EU:n asemaa markkinoillepääsyä koskevissa kansainvälisissä neuvotteluissa ja joka antaa komissiolle mahdollisuuden tehdä tutkimuksia, neuvotella kolmansien maiden kanssa ja määrätä tarvittaessa väliaikaisia rajoittavia toimenpiteitä.

Komissio voi sidosryhmien pyynnöstä tai omasta aloitteestaan tehdä tutkimuksia osoittaakseen hankintakäytäntöjen rajoittavuuden. Kun rajoittavuus on vahvistettu, komissio pyytää asianomaista maata osallistumaan neuvotteluihin, joiden tavoitteena on puuttua rajoittaviin käytäntöihin ja parantaa siten EU:n yritysten pääsyä markkinoille.

Jos kyseinen maa ei halua osallistua neuvotteluihin tai tarjota tyydyttäviä ratkaisuja rajoittaviin hankintatoimenpiteisiin, Euroopan unioni voi tehdä päätöksen, jolla rajoitetaan väliaikaisesti tavaroiden ja/tai palvelujen pääsyä kyseisestä maasta EU:n julkisten hankintojen markkinoille.

Lisäksi ehdotuksessa täydennetään poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia koskevia säännöksiä, jotka sisältyvät julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä annettuihin uudistusehdotuksiin, velvoittamalla hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt ilmoittamaan muille tarjoajille siitä, että ne aikovat hyväksyä poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia, joissa sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tavaroiden ja palvelujen kokonaisarvosta. Koska kolmansien maiden velvollisuutta noudattaa työelämää koskevia ILO:n perusnormeja on jo käsitelty julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä annetuissa uudistusehdotuksissa, asiaa ei ole tarpeen käsitellä tässä ehdotuksessa uudelleen.

On syytä tähdentää, että tämä ehdotus on suunniteltu neuvotteluja edistäväksi toimintapoliittiseksi välineeksi eikä sen tavoitteena ole sulkea Euroopan unionin hankintamarkkinoita vaan parantaa pääsyä Euroopan unionin kauppakumppaneiden julkisten hankintojen markkinoille. Sisämarkkinoilla on ehdottoman välttämätöntä säilyttää kilpailuun perustuvat hankintaedellytykset, joista on konkreettista hyötyä paitsi hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille myös koko yhteiskunnalle.

Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artikla.

Toissijaisuusperiaate

Ehdotus kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Ehdotuksessa otetaan tasapuolisesti huomioon kaikkien sidosryhmien edut, eikä unionin toimi ylitä muodoltaan tai sisällöltään sitä, mikä on tarpeen perussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ensinnäkin hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saavat komission valvonnan alaisuudessa oikeuden sulkea pois tarjoukset, joihin sisältyvistä tavaroista ja palveluista yli 50 prosenttia ei kuulu sitoumusten piiriin. Näin varmistetaan, että hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat itse valita, hyväksyvätkö ne tavarat ja palvelut niiden alkuperästä riippumatta vai rajoittavatko ne sellaisten tavaroiden ja palvelujen pääsyä, jotka eivät kuulu EU:n kansainvälisten sopimusten piiriin. Ehtona on kuitenkin, että tällaiset rajoitukset ovat EU:n yhteisen kauppapolitiikan mukaisia, joka kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Komission harjoittama valvonta on suunniteltu huolellisesti yhdenmukaisuuden ja suhteellisuuden varmistamiseksi. Komissiolle tällä asetuksella annettavalla välineellä huolehditaan siitä, että EU:lla on mekanismi, jolla se voi tutkia rajoittavia hankintakäytäntöjä ja kuulla niistä asianomaisia kolmansia maita. Komissio toteuttaa väliaikaisia rajoittavia toimenpiteitä vain siinä tapauksessa, että muuta ratkaisua ei löydy.

Vaikka hallinnolliset kustannukset pyritään pitämään mahdollisimman alhaisina, yhteisen kauppapolitiikan johdonmukaisuuden säilyttäminen edellyttää kuitenkin toimenpiteitä. Valvonta- ja tutkintamekanismien perustamisesta vastaavat komission yksiköt, jotka ovat jo tekemisissä ulkoisen julkisia hankintoja koskevan politiikan ja markkinoillepääsyn seurannan kanssa, millä rajoitetaan komission henkilöresursseihin kohdistuvia vaikutuksia. Hankintaviranomaisiin ja hankintayksiköihin kohdistuva hallinnollinen rasitus rajoittuu tilanteisiin, joissa komissio toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä tai joissa hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt päättävät käyttää edellä mainittua mekanismia. Tällaisissa tilanteissa käytettäisiin vakiolomakkeita tai omia lausuntoja, jotta yksittäiset yksiköt eivät joutuisi tekemään kovin paljon tutkimuksia todentaakseen tavaroiden tai palvelujen alkuperän.

Säätelytavan valinta

Ehdotettu säädöstyyppi on asetus.

Muut säätelytavat eivät tule kyseeseen, koska ainoastaan asetuksella voidaan varmistaa riittävän hyvin Euroopan unionin toiminnan johdonmukaisuus yhteisen kauppapolitiikan alalla. Lisäksi tällä säädöksellä annetaan Euroopan komissiolle toimivaltaa, mikä merkitsee sitä, että säädöksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ei olisi tarkoituksenmukaista.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei sinänsä ole vaikutuksia talousarvioon. Komission saamat lisätehtävät voidaan hoitaa nykyisin resurssein.

5. LISÄTIEDOT

Uudelleentarkastelu-, tarkistus- tai raukeamislauseke

Ehdotus sisältää uudelleentarkastelulausekkeen.

Euroopan talousalue

Ehdotettu toimenpide koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa, minkä vuoksi se olisi ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut

Ehdotuksen **1 artiklassa** määritellään asetuksen kohde ja soveltamisala julkisia hankintoja koskevien EU:n direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY sekä komission käyttöoikeussopimusten tekemisestä antaman direktiiviehdotuksen⁷ perusteella.

Ehdotuksen **2 artikla** sisältää määritelmät, joista suurin osa on otettu julkisia hankintoja koskevista EU:n direktiiveistä. Tekstissä määritellään myös 'sitoumusten piiriin kuuluvat tavarat ja palvelut' ja 'sitoumusten piiriin kuulumattomat tavarat ja palvelut', joilla on keskeinen merkitys asetuksen soveltamisessa.

Ehdotuksen **3 artiklassa** vahvistetaan asetuksen soveltamista varten alkuperäsäännöt, joita sovelletaan hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden hankkimiin tavaroihin ja palveluihin. Tavaroihin koskevat alkuperäsäännöt vastaavat EU:n kansainvälisten sitoumusten mukaisesti EU:n tullikoodeksissa (asetus (ETY) N:o 2913/92) määriteltyjä etuuskohteluun oikeuttamattomia alkuperäsääntöjä. Palvelun alkuperä määritellään sijoittautumisoikeutta koskevien Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sääntöjen ja GATS-sopimuksen määritelmien (XXVIII artikla) perusteella.

⁷ KOM(2011) 897 lopullinen.

Ehdotuksen **4 artiklassa** annetaan EU:n julkisten hankintojen markkinoille pääsyä koskevat säännöt, joita sovelletaan markkinoillepääsyä koskevien EU:n sitoumusten piiriin kuuluviin ulkomaisiin tavaroihin ja palveluihin (jäljempänä 'sitoumusten piiriin kuuluvat tavarat ja palvelut') sekä vähiten kehittyneiden maiden tavaroihin ja palveluihin. Molempien luokkien tavaroita ja palveluja on kohdeltava yhdenvertaisesti EU:n tavaroiden ja palvelujen kanssa.

Ehdotuksen **5 artiklassa** annetaan markkinoillepääsyä koskevat säännöt, joita sovelletaan sellaisiin kolmansista maista peräisin oleviin tavaroihin ja palveluihin, jotka eivät kuulu markkinoillepääsyä koskevien EU:n sitoumusten piiriin (jäljempänä 'sitoumusten piiriin kuulumattomat tavarat ja palvelut'). Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat soveltaa näiden tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyyn rajoittavia toimenpiteitä asetuksessa vahvistettujen mekanismien mukaisesti.

Ehdotuksen **6 artiklassa** vahvistetaan perusteet, joilla komissio voi hyväksyä sen, että yksittäiset hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt jättävät hankintamenettelyjen ulkopuolelle tarjoukset, joissa sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tavaroiden ja palvelujen kokonaisarvosta, kun on kyse hankintasopimuksista, joiden ennakoitu arvo on vähintään 5 000 000 euroa.

Kun hankintaviranomainen tai hankintayksikkö, joka on ilmoittanut hankintailmoituksessaan aikovansa sulkea pois sitoumusten piiriin kuulumattomat tavarat ja palvelut, vastaanottaa tarjouksia, jotka kuuluvat tähän luokkaan, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja ilmoitettava samalla kyseisten tarjousten erityispiirteet. Euroopan unionin virallisessa lehdessä (Tenders European Daily, TED) julkaistujen ilmoitusten perusteella ainoastaan 7 prosenttia kaikista kyseisessä lehdessä julkaistuista hankintasopimuksista on sellaisia, joiden arvo on yli 5 miljoonaa euroa. Tällaisten hankintasopimusten osuus EU:n koko julkisten hankintojen markkinoista on kuitenkin 61 prosenttia. Komissio arvioi saavansa vuodessa enintään 35–45 ilmoitusta.

Jos hankintasopimuksen ennakoitu arvo on vähintään 5 000 000 euroa, komission olisi tehtävä päätös tarjousten poissulkemisesta. Sen olisi hyväksyttävä suunniteltu poissulkeminen kaikkien hankintasopimusten osalta, jos tavarat ja palvelut kuuluvat julkisia hankintoja koskevissa EU:n kansainvälisissä sopimuksissa tehdyn markkinoillepääsyä koskevan varauman piiriin. Tällaisen sopimuksen puuttuessa komissio hyväksyy poissulkemisen, jos kolmas maa käyttää rajoittavia hankintatoimenpiteitä, joiden vuoksi unionin ja kolmannen maan välisessä markkinoiden avaamisessa ei ole olennaista vastavuoroisuutta. Arvioidessaan olennaisen vastavuoroisuuden puutetta komissio tutkii, missä määrin kyseisen maan julkisia hankintoja koskevalla lainsäädännöllä varmistetaan julkisia hankintoja koskevien kansainvälisten standardien mukainen avoimuus ja estetään unionin tavaroiden, palvelujen ja talouden toimijoiden syrjintä. Se tutkii myös, missä määrin viranomaiset ja/tai yksittäiset hankintayksiköt ylläpitävät tai omaksuvat unionin tavaroita, palveluja ja talouden toimijoita syrjiviä käytäntöjä.

Ehdotuksen **7 artiklassa** hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille asetetaan erityinen velvollisuus ilmoittaa muille tarjoajille hankintasopimuksen tekomenettelyssä päätöksestään hyväksyä poikkeuksellisen alhainen tarjous, jossa sitoumuksiin piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjoukseen sisältyvien tavaroiden ja palvelujen kokonaisarvosta.

Ehdotuksen **8 artiklassa** määritellään, millä edellytyksillä komissio voi joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltioiden tai kiinnostuneiden osapuolten pyynnöstä käynnistää kolmansien maiden rajoittavia hankintatoimenpiteitä koskevan ulkoisen hankintatutkimuksen ja miten tällainen tutkimus tehdään.

Ehdotuksen **9 artiklassa** otetaan käyttöön mekanismi, jolla kolmansien maiden kanssa neuvotellaan tapauksissa, joissa komissio toteaa ulkoisen hankintatutkimuksen tehtyään, että kyseinen maa on omaksunut rajoittavan hankintakäytännön tai pitää sellaista yllä. Tässä mekanismissa komissio pyytää kyseistä maata ryhtymään neuvotteluihin, joiden tavoitteena on poistaa rajoittava hankintakäytäntö sekä varmistaa avoimuus ja EU:n tavarantoimittajien ja palveluntarjoajien sekä tavaroiden ja palvelujen yhdenvertainen kohtelu. Neuvottelujärjestelmässä otetaan huomioon erilaiset tilanteet, kuten sellaisen riitojenratkaisumenettelyn olemassaolo, jolla voidaan käsitellä sitoumusten piiriin kuuluviin hankintoihin vaikuttavia rajoittavia hankintakäytäntöjä, sekä yksipuoliset korjaavat toimenpiteet tai sellaisen kansainvälisen sopimuksen tekeminen, jonka mukaan EU:n tavarantoimittajia ja palveluntarjoajia sekä tavaroita ja palveluja, joihin rajoittavat hankintakäytännöt ovat vaikuttaneet, on kohdeltava yhdenvertaisesti. Komissiolle annetaan valtuudet antaa täytäntöönpanosäädös, jossa kielletään sellaisten tarjousten poissulkeminen, joihin sisältyy sitoumusten piiriin kuulumattomia tavaroita ja palveluja, jotka ovat peräisin maista, joiden kanssa käydään aineellisia markkinoillepääsyä koskevia neuvotteluja, jos on olemassa kohtuulliset mahdollisuudet siihen, että rajoittavat hankintakäytännöt poistetaan lähitulevaisuudessa.

Ehdotuksen **10 artiklassa** komissiolle annetaan valtuudet antaa täytäntöönpanosäädös ”rajoittavista toimenpiteistä”, jos komission tekemä tutkimus on vahvistanut, että kolmannessa maassa on rajoittavia hankintatoimenpiteitä ja komissio on yrittänyt käydä keskustelua markkinoillepääsystä neuvottelumenettelyn mukaisesti. Toimenpiteisiin voivat periaatteessa kuulua i) tiettyjen tarjousten hylkääminen, jos yli 50 prosenttia niihin sisältyvistä tavaroista tai palveluista on peräisin kyseisestä maasta, ja/tai ii) pakollisen hintarangaistuksen määrääminen tarjoukseen sisältyville tavaroille tai palveluille, jotka ovat peräisin kyseisestä maasta.

Ehdotuksen **11 artiklassa** annetaan säännöt toteutettujen rajoittavien toimenpiteiden peruuttamisesta tai keskeyttämisestä sekä komission päätöksestä, jolla hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä kielletään käyttämästä 6 artiklaa.

Ehdotuksen **12 artiklassa** annetaan säännöt tarjoajille annettavista tiedoista, joissa ilmoitetaan komission toteuttamien rajoittavien toimenpiteiden soveltamisesta yksittäisten julkisia hankintoja koskevien menettelyjen yhteydessä.

Ehdotuksen **13 artiklassa** esitetään tilanteet, joissa hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä on lupa poiketa tämän asetuksen nojalla toteutettavista toimenpiteistä. Säännöksen tarkoituksena on sallia hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille riittävästi joustavuutta, jotta ne voisivat täyttää hankintatarpeensa, ja varmistaa samalla ilmoitusvelvollisuuden avulla, että komissio voi harjoittaa asianmukaista valvontaa.

Ehdotuksen **14 ja 15 artiklassa** on säännökset toimivallan siirtämisestä komissiolle, jotta tämä voisi antaa 14 artiklan mukaisia delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan asetuksen liitettä, kun unioni on tehnyt uusia kansainvälisiä sopimuksia julkisten hankintojen alalla.

Ehdotuksen **16 artiklassa** annetaan säännökset oikeuskeinoista, joilla puututaan asetuksen säännösten rikkomiseen.

Ehdotuksen **17 artiklassa** nimetään komiteamenettely täytäntöönpanosäädösten antamista varten. Lisäksi siinä annetaan komissiolle valtuudet toteuttaa täytäntöönpanotoimenpiteitä vakiolomakkeiden hyväksymistä varten.

Ehdotuksen **18 artiklassa** edellytetään, että komissio antaa asetuksen täytäntöönpanosta kertomuksen vähintään kolmen vuoden välein sen voimaantulon jälkeen.

Ehdotuksen **18 artikla** sisältää asetuksen nojalla saatujen tietojen luottamuksellisuutta koskevat säännöt.

Ehdotuksen **20 artiklassa** kumotaan direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artikla.

Ehdotuksen **21 artiklassa** annetaan säännökset asetuksen voimaantulosta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

kolmansien maiden tavaroiden ja palvelujen pääsystä unionin sisämarkkinoille julkisten hankintojen alalla sekä unionin tavaroiden ja palvelujen kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja tukevista menettelyistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁸,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa määrätään, että unioni määrittää ja toteuttaa yhteistä politiikkaa ja toimintaa sekä pyrkii saamaan aikaan pitkälle menevää yhteistyötä kaikilla kansainvälisten suhteiden aloilla tavoitteenaan muun muassa kannustaa kaikkien maiden yhdentymistä maailmantalouteen muun muassa poistamalla asteittain kansainvälisen kaupan esteitä.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 206 artiklassa määrätään, että unioni perustamalla tulliliiton edistää yhteisen edun mukaisesti maailmankaupan sopusointuista kehitystä, kansainvälistä kauppaa ja ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien rajoitusten asteittaista poistamista sekä tulli- ja muiden esteiden purkamista.
- (3) SEUT-sopimuksen 26 artiklan mukaan unioni hyväksyy toimenpiteet, joiden tarkoituksena on toteuttaa sisämarkkinat, jotka käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan perussopimusten määräysten mukaisesti, tai joiden tarkoituksena on varmistaa sisämarkkinoiden toiminta.

⁸ EUVL C , , s . .

⁹ EUVL C , , s . .

- (4) Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (1994) III artiklan 8 kohdassa ja palvelukaupan yleissopimuksen XIII artiklassa jätetään julkiset hankinnat WTO:n tärkeimpien monenvälisten sääntöjen ulkopuolelle.
- (5) Maailman kauppajärjestössä ja kahdenvälisten suhteidensa välityksellä unioni kannattaa unionin ja sen kauppakumppaneiden julkisten hankintojen kansainvälisten markkinoiden kunnianhimoista avaamista vastavuoroisuuden hengessä ja kaikkia osapuolia hyödyttäen.
- (6) Monet kolmannet maat ovat haluttomia avaamaan julkisten hankintojen markkinoitaan kansainväliselle kilpailulle tai avaamaan niitä enemmän kuin ne ovat tähän saakka tehneet. Sen vuoksi unionin talouden toimijat kohtaavat rajoittavia hankintakäytäntöjä monissa unionin kauppakumppanimaissa. Rajoittavien hankintakäytäntöjen vuoksi menetetään merkittäviä kaupankäyntimahdollisuuksia.
- (7) Vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY¹⁰ ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY¹¹ sisältävät ainoastaan joitakin säännöksiä julkisia hankintoja koskevan unionin politiikan ulkoisesta ulottuvuudesta, erityisesti direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artiklassa. Näiden säännösten soveltamisala on kuitenkin suppea, eivätkä hankintayksiköt sovelle niitä kovinkaan paljon ohjeistuksen puutteen vuoksi.
- (8) Yhteinen kauppapolitiikka perustuu SEUT-sopimuksen 207 artiklan mukaan yhtenäisiin periaatteisiin julkisten hankintojen alalla.
- (9) Unionin ja kolmansien maiden talouden toimijoiden, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden oikeusvarmuuden turvaamiseksi kansainväliset markkinoillepääsyä koskevat sitoumukset, jotka unioni on tehnyt julkisten hankintojen alalla kolmansien maiden suhteen, olisi otettava huomioon EU:n oikeusjärjestyksessä, jolloin varmistetaan niiden tosiasiallinen soveltaminen. Komission olisi annettava ohjeet siitä, miten Euroopan unionin voimassa olevia kansainvälisiä markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia olisi sovellettava. Ohjeet olisi saatettava säännöllisesti ajan tasalle, ja niiden olisi sisällettävä helppokäyttöistä tietoa.
- (10) Tavoite parantaa EU:n talouden toimijoiden pääsyä tiettyjen kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille, joita suojataan rajoittavilla hankintatoimenpiteillä, ja tavoite säilyttää tasapuoliset kilpailuedellytykset Euroopan sisämarkkinoilla edellyttävät, että kolmansien maiden sellaisten tavaroiden ja palvelujen kohtelu, jotka eivät kuulu unionin kansainvälisten sitoumusten piiriin, yhdenmukaistetaan koko Euroopan unionissa.
- (11) Tätä varten olisi vahvistettava alkuperäsäännöt, jotta hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voisivat tietää, kuuluvatko tavarat ja palvelut Euroopan unionin kansainvälisten sitoumusten piiriin. Tavarankäytön alkuperä olisi määritettävä yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/1992¹² 22–26 artiklan mukaisesti. Asetuksen

¹⁰ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1.

¹¹ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

¹² EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1.

mukaan tavaroita olisi pidettävä unionitavaroina, jos ne on tuotettu kokonaan unionissa. Tavaroiden, joiden tuotantoon on osallistunut yksi tai useampia kolmansia maita, olisi katsottava olevan peräisin siitä maasta, jossa niille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely, joka on johtanut uuden tuotteen valmistukseen tai edustaa merkittävää valmistusastetta. Palvelun alkuperä olisi määritettävä sitä tarjoavan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön alkuperän perusteella. Johdanto-osan 9 kappaleessa tarkoitetuissa ohjeissa olisi käsiteltävä myös alkuperäsääntöjen soveltamista käytäntöön.

- (12) Komission olisi harkittava, hyväksyykö se sen, että direktiiveissä [2004/17/EY ja 2004/18/EY sekä käyttöoikeussopimusten tekemisestä [...] annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä [...] ¹³] tarkoitetut hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt sulkevat pois vähintään 5 000 000 euron arvoisten hankintasopimusten tekomenettelyistä tavarat ja palvelut, jotka eivät kuulu Euroopan unionin tekemien kansainvälisten sitoumusten piiriin.
- (13) Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden, jotka aikovat käyttää tämän asetuksen mukaisia valtuuksiaan sulkeakseen pois hankintasopimusten tekomenettelyistä tarjoukset, jotka sisältävät Euroopan unionin ulkopuolelta peräisin olevia tavaroita ja/tai palveluja ja joissa sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden tai palvelujen arvo on yli 50 prosenttia kyseisten tavaroiden kokonaisarvosta, olisi avoimuuden vuoksi ilmoitettava asiasta talouden toimijoille *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavassa hankintailmoituksessa.
- (14) Jotta komissio voisi päättää kolmansien maiden sellaisten tavaroiden ja palvelujen poissulkemisesta, jotka eivät kuulu unionin kansainvälisten sitoumusten piiriin, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi ilmoitettava komissiolle tästä aikomuksestaan vakiolomakkeella, joka sisältää riittävät tiedot, jotta komissio voisi tehdä päätöksensä.
- (15) Kun on kyse hankintasopimuksista, joiden ennakoitu arvo on yli 5 000 000 euroa, komission olisi hyväksyttävä suunniteltu poissulkeminen, jos kansainvälinen sopimus, joka koskee unionin ja sen maan pääsyä toistensa markkinoille julkisten hankintojen alalla, josta tavarat ja/tai palvelut ovat peräisin, sisältää unionin nimenomaisesti tekemiä markkinoillepääsyä koskevia varauksia, jotka koskevat niitä tavaroita ja palveluja, joiden poissulkemista ehdotetaan. Tällaisen sopimuksen puuttuessa komission olisi hyväksyttävä poissulkeminen, jos kolmas maa käyttää rajoittavia hankintatoimenpiteitä, joiden vuoksi unionin ja kolmannen maan välisessä markkinoiden avaamisessa ei ole olennaista vastavuoroisuutta. Olennaisen vastavuoroisuuden olisi katsottava puuttuvan, jos rajoittavat hankintakäytännöt johtavat EU:n talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen merkittävään ja toistuvaan syrjimiseen.
- (16) Arvioidessaan olennaisen vastavuoroisuuden puutetta komission olisi tutkittava, missä määrin kyseisen maan julkisia hankintoja koskevalla lainsäädännöllä varmistetaan julkisia hankintoja koskevien kansainvälisten standardien mukainen avoimuus ja estetään unionin tavaroiden, palvelujen ja talouden toimijoiden syrjintä. Lisäksi sen olisi tutkittava, missä määrin viranomaiset ja/tai yksittäiset hankintayksiköt ylläpitävät tai omaksuvat unionin tavaroita, palveluja ja talouden toimijoita syrjiviä käytäntöjä.

¹³ EUVL L....

- (17) Komission olisi voitava estää suunnitellun poissulkemisen mahdolliset kielteiset vaikutukset kyseisen maan kanssa käynnissä oleviin kauppaneuvotteluihin. Sen vuoksi, jos maa käy unionin kanssa aineellisia neuvotteluja markkinoillepääsystä julkisten hankintojen alalla ja komissio katsoo, että rajoittavien hankintakäytäntöjen poistamiseen lähitulevaisuudessa on olemassa kohtuulliset mahdollisuudet, komission olisi voitava antaa täytäntöönpanosäädös, jonka mukaan kyseisestä maasta peräisin olevia tavaroita ja palveluja ei saa sulkea pois hankintasopimusten tekomenettelyistä yhden vuoden aikana.
- (18) Koska kolmansien maiden tavaroiden ja palvelujen pääsy unionin julkisten hankintojen markkinoille kuuluu yhteisen kauppapolitiikan soveltamisalaan, jäsenvaltiot tai niiden hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt eivät saisi rajoittaa kolmansien maiden tavaroiden tai palvelujen osallistumista hankintamenettelyihinsä muilla toimenpiteillä kuin niillä, joista säädetään tässä asetuksessa.
- (19) Koska hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on vaikeampi arvioida tarjoajien selityksiä, kun on kyse tarjouksista, joihin sisältyy Euroopan unionin ulkopuolelta peräisin olevia tavaroita ja/tai palveluja ja joissa sitoumuksien piiriin kuulumattomien tavaroiden tai palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tällaisten tavaroiden tai palvelujen kokonaisarvosta, on asianmukaista lisätä avoimuutta poikkeuksellisten alhaisten tarjousten käsittelyssä. Julkisia hankintoja koskevan direktiivin 69 artiklassa ja vesi- ja energianhuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintoja koskevan direktiivin 79 artiklassa annettujen sääntöjen lisäksi olisi säädettävä, että hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt, jotka aikovat hyväksyä poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, olisi ilmoitettava tästä kirjallisesti muille tarjoajille perustellen, minkä vuoksi perittävät hinnat tai kustannukset ovat poikkeukselliset alhaisia. Tällä tavoin nämä tarjoajat voivat auttaa arvioimaan tarkemmin, kykeneekö valittu tarjoaja toteuttamaan hankintasopimuksen kokonaan tarjousasiakirjoissa määrättyin ehdoin. Siten näillä lisätiedoilla tasapuolistettaisiin toimintaedellytyksiä EU:n julkisten hankintojen markkinoilla.
- (20) Komissiolla olisi oltava mahdollisuus käynnistää milloin tahansa omasta aloitteestaan tai kiinnostuneiden osapuolten tai jäsenvaltion pyynnöstä sellaisia rajoittavia hankintakäytäntöjä koskeva ulkoinen hankintatutkimus, joita kolmannen maan väitetään pitävän yllä. Tutkimuksessa olisi erityisesti otettava huomioon, että komissio on hyväksynyt tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan nojalla useita suunniteltuja kolmatta maata koskevia poissulkemisia. Tällaiset tutkintamenettelyt eivät saisi rajoittaa yhteisön menettelyistä yhteisessä kauppapolitiikassa kansainvälisen kaupan säännöissä yhteisölle annettujen, erityisesti Maailman kauppajärjestössä (WTO) käyttöön otettujen oikeuksien käyttämisen varmistamiseksi 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3286/94¹⁴ soveltamista.
- (21) Jos komissiolla on käytettävissään olevien tietojen perusteella syytä uskoa, että kolmas maa on omaksunut rajoittavan hankintakäytännön tai pitää sellaista yllä, sillä olisi oltava mahdollisuus käynnistää tutkimus. Jos on vahvistettu, että kolmannessa maassa pidetään yllä rajoittavaa hankintakäytäntöä, komission olisi pyydettävä kyseistä maata ryhtymään neuvotteluihin, joiden tavoitteena on parantaa talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen mahdollisuuksia osallistua julkisia hankintoja koskeviin menettelyihin kyseisessä maassa.

¹⁴ EYVL L 349, 31.12.1994.

- (22) Jos neuvottelut asianomaisen maan kanssa eivät paranna riittävästi EU:n talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyihin, komission olisi toteutettava asianmukaisia rajoittavia toimenpiteitä.
- (23) Tällaisiin toimenpiteisiin voi sisältyä kolmannen maan tiettyjen tavaroiden ja palvelujen pakollinen poissulkeminen julkisia hankintoja koskevista menettelyistä Euroopan unionissa, tai niissä voidaan määrätä sellaisia tarjouksia koskeva pakollinen hintarangaistus, jotka sisältävät kyseisestä maasta peräisin olevia tavaroita tai palveluja. Jotta voitaisiin estää tällaisten toimenpiteiden kiertäminen, voi olla tarpeen sulkea pois myös tietyt Euroopan unioniin sijoittautuneet oikeushenkilöt, jotka ovat ulkomaisessa määräysvallassa tai omistuksessa ja jotka eivät harjoita liiketoimintaa siinä määrin, että niillä olisi suora ja tosiasiallinen yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen. Asianmukaiset toimenpiteet eivät saisi olla suhteettomia niihin rajoittaviin hankintakäytäntöihin nähden, joihin ne kohdistuvat.
- (24) Hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä on ehdottomasti oltava mahdollisuus ostaa kilpailukykyisillä hinnoilla laadukkaita tuotteita, jotka vastaavat niiden hankintavaatimuksia. Sen vuoksi hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi voitava olla soveltamatta toimenpiteitä, joilla rajoitetaan sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä, jos saatavilla ei ole unionista peräisin olevia tai sitoumusten piiriin kuuluvia tavaroita tai palveluja, jotka täyttäisivät hankintaviranomaisen tai hankintayksikön esimerkiksi kansanterveyteen ja yleiseen turvallisuuteen liittyvien keskeisten julkisten tarpeiden tyydyttämiseksi asettamat vaatimukset, tai jos toimenpiteen soveltaminen nostaisi kohtuuttomasti hankintasopimuksen hintaa tai kustannuksia.
- (25) Jos hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt soveltavat väärin sellaisia toimenpiteitä koskevia poikkeuksia, joilla rajoitetaan sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä, komission olisi voitava soveltaa julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimukseen liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston asetuksen 89/665/ETY¹⁵ 3 artiklassa tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston asetuksen 92/13/ETY¹⁶ 8 artiklassa säädettyä oikaisumenettelyä. Talouden toimijan kanssa tehdyt hankintasopimukset, joilla rikotaan komission hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden ilmoittamista suunnitelluista poissulkemisista tekemiä päätöksiä tai sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden tai palvelujen markkinoillepääsyä rajoittavia toimenpiteitä, olisi samoin julistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/66/EY¹⁷ tarkoitetulla tavalla pätemättömiksi.
- (26) Vähiten kehittyneitä maita koskevan unionin yleisen politiikan perusteella, josta säädetään muun muassa yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen 22 päivänä heinäkuuta 2008 annetussa neuvoston asetuksessa

¹⁵ EYVL L 395, 30.12.1989, s. 33.

¹⁶ EYVL L 76, 23.3.1992, s. 14.

¹⁷ EUVL L 335, 20.12.2007, s. 31.

(EY) N:o 732/2008, on asianmukaista rinnastaa kyseisistä maista olevat tavarat ja palvelut unionista peräisin oleviin tavaroihin ja palveluihin.

- (27) Jotta kansainväliset markkinoillepääsyä koskevat sitoumukset, jotka tehdään julkisten hankintojen alalla tämän asetuksen antamisen jälkeen, voitaisiin ottaa huomioon Euroopan unionin oikeusjärjestyksessä, komissiolle olisi annettava valtuudet antaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisia säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen liitteenä olevaa kansainvälisiä sopimuksia koskevaa luetteloa. Erityisen tärkeää on, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (28) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon edellytysten varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (29) Neuvoa-antavaa menettelyä olisi sovellettava annettaessa täytäntöönpanosäädöksiä, jotka koskevat vakiolomakkeiden laatimista ilmoitusten julkaisemista varten, ilmoitusten toimittamista komissiolle sekä tavaroiden tai palvelujen alkuperää. Nämä päätökset eivät vaikuta taloudellisiin näkökohtiin tai tästä asetuksesta johtuvien velvollisuuksien luonteeseen ja soveltamisalaan. Näillä säädöksillä on päinvastoin puhtaasti hallinnollinen tarkoitus, ja niillä pyritään helpottamaan tällä asetuksella vahvistettujen sääntöjen soveltamista.
- (30) Komissio antaa vähintään kolmen vuoden välein kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta.
- (31) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on tarpeen ja asianmukaista vahvistaa säännöt Euroopan unionin kansainvälisten sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen kohtelusta, jotta voidaan saavuttaa perustavoite eli yhteisen ulkopoliittikan vahvistaminen julkisten hankintojen alalla. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti tässä kolmansien maiden talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen hankintamenettelyihin pääsyä koskevassa asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt kolmansien maiden tavaroiden ja palvelujen pääsystä unionin hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden hankintasopimusten tekomenettelyihin, jotka koskevat rakennustöiden ja/tai rakennusurakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista ja palvelujen suorittamista, sekä vahvistetaan

menettelyt, joilla tuetaan neuvotteluja Euroopan unionista olevien tavaroiden ja palvelujen pääsystä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille.

2. Tätä asetusta sovelletaan seuraavien säädösten soveltamisalaan kuuluviin hankintasopimuksiin:

- a) direktiivi [2004/17/EY];
- b) direktiivi [2004/18/EY];
- c) direktiivi [201./... (käyttöoikeussopimusten tekemisestä)].

Tätä asetusta sovelletaan hankintasopimusten tekoon, kun tavarat tai palvelut hankitaan julkishallinnon tarkoituksiin eikä niitä ole tarkoitettu kaupalliseen jälleenmyyntiin tai käytettäväksi tavaroiden tuotannossa tai palvelujen tarjonnassa kaupallista myyntiä varten.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'tavarantoimittajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tavaroita markkinoilla;
- b) 'palveluntarjoajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa markkinoilla rakennustöiden tai rakennusurakoiden toteuttamista tai palvelujen suorittamista;
- c) 'hankintaviranomaisella ja hankintayksiköllä' tarkoitetaan [direktiivin 2004/18/EY 1 artiklan 9 kohdassa määriteltyä 'hankintaviranomaista' ja direktiivin 2004/17/EY 2 artiklassa ja käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun direktiivin 20.. 3 ja 4 artiklassa määriteltyä 'hankintayksikköä'];
- d) 'sitoumusten piiriin kuuluvalla tavaralla tai palvelulla' tarkoitetaan tavaraa tai palvelua, joka on peräisin maasta, jonka kanssa unioni on tehnyt markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia sisältävän kansainvälisen sopimuksen julkisten hankintojen alalla ja johon kyseistä sopimusta sovelletaan. Tämän asetuksen liite I sisältää luettelon kyseisistä sopimuksista;
- e) 'sitoumusten piiriin kuulumattomalla tavaralla tai palvelulla' tarkoitetaan tavaraa tai palvelua, joka on peräisin maasta, jonka kanssa unioni ei ole tehnyt markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia sisältävää kansainvälistä sopimusta julkisten palvelujen alalla, tai tavaraa ja palvelua, joka on peräisin maasta, jonka kanssa unioni on tehnyt tällaisen sopimuksen mutta johon kyseistä sopimusta ei sovelleta;
- f) 'toimenpiteellä' tarkoitetaan lakia, asetusta tai käytäntöä tai niiden yhdistelmää;
- g) 'kiinnostuneella osapuolella' tarkoitetaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti muodostettua yhtiötä tai yritystä, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee unionissa ja jota kolmansien maiden rajoittavien hankintatoimenpiteiden kohteena olevien tavaroiden tuotanto tai palvelujen tarjonta suoranaisesti koskee.

2. Tässä asetuksessa
- a) ilmaisu 'maa' voi viitata mihin tahansa valtioon tai erilliseen tullialueeseen viittaamatta kuitenkaan suvereniteettiin;
 - b) ilmaisuun 'talouden toimija' sisältyvät myös tavarantoimittajan ja palveluntarjoajan käsitteet;
 - c) talouden toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen, kutsutaan 'tarjoajaksi';
 - d) [direktiiveissä 2004/17/EY ja 2004/18/EY sekä käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetussa direktiivissä 201./..] tarkoitettua rakennustöiden ja rakennusurakoiden toteuttamista pidetään tässä asetuksessa palvelun suorittamisena;
 - e) 'pakollisella hintarangaistuksella' tarkoitetaan hankintayksiköiden velvollisuutta nostaa tietyin poikkeuksin sellaisten tietyistä kolmansista maista peräisin olevien palvelujen ja/tai tavaroiden hintaa, joita on tarjottu hankintasopimusten tekomenettelyissä.

3 artikla

Alkuperäsäännöt

1. Tavarankuperä on määritettävä yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2913/1992¹⁸ 22–26 artiklan mukaisesti.
2. Palvelun alkuperä on määritettävä sitä tarjoavan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön alkuperän perusteella. Palveluntarjoajan alkuperänä pidetään
 - a) luonnollisen henkilön ollessa kyseessä sitä maata, jonka kansalainen henkilö on tai jossa hänellä on pysyvä oleskeluoikeus;
 - b) oikeushenkilön ollessa kyseessä jompaakumpaa seuraavista:
 - 1) jos palvelua tarjotaan muulla tavoin kuin unionissa harjoitettavan liiketoiminnan välityksellä, sitä maata, jossa oikeushenkilö on perustettu tai muulla tavoin järjestetty kyseisen maan lakien mukaisesti ja jonka alueella oikeushenkilö harjoittaa merkittävää liiketoimintaa;
 - 2) jos palvelua tarjotaan unionissa harjoitettavan liiketoiminnan välityksellä, sitä jäsenvaltiota, johon oikeushenkilö on sijoittautunut ja jonka alueella se harjoittaa merkittävää liiketoimintaa siten, että sillä on suora ja tosiasiallinen yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen.

Jos oikeushenkilö ei harjoita merkittävää liiketoimintaa siten, että sillä olisi suora ja tosiasiallinen yhteys kyseisen jäsenvaltion talouteen, alkuperällä tarkoitetaan 2 kohtaa sovellettaessa niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden alkuperää, jotka omistavat palvelua tarjoavan oikeushenkilön tai käyttävät siinä määräysvaltaa.

Palvelua tarjoavan oikeushenkilön katsotaan olevan

¹⁸ EYVL L 302, 19.10.1992, s. 1.

tietyn maan henkilöiden ”omistuksessa”, jos yli 50 prosenttia sen omasta pääomasta on kyseisen maan henkilöiden omistuksessa, ja tietyn maan henkilöiden ”määräysvallassa”, jos tällaisilla henkilöillä on valta nimittää enemmistö sen johtajista tai muutoin laillisesti ohjata sen toimintaa.

3. Euroopan talousalueen muista maista kuin jäsenvaltioista peräisin olevia tavaroita tai palveluja kohdellaan tätä asetusta sovellettaessa samalla tavoin kuin jäsenvaltioista peräisin olevia tavaroita tai palveluita.

II luku

SITOUMUSTEN PIIRIIN KUULUVIEN JA SITOUMUSTEN PIIRIIN KUULUMATTOMIEN TAVAROIDEN JA PALVELUJEN KOHTELU SEKÄ POIKKEUKSELLISEN ALHAISET TARJOUKSET

4 artikla

Sitoumusten piiriin kuuluvien tavaroiden ja palvelujen kohtelu

Tehdessään rakennustöiden ja/tai rakennusurakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista koskevia hankintasopimuksia hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on kohdeltava sitoumusten piiriin kuuluvia tavaroita tai palveluja samalla tavoin kuin Euroopan unionista peräisin olevia tavaroita ja palveluja.

Asetuksen (EY) N:o 732/2008 I liitteessä luetelluista vähiten kehittyneistä maista peräisin olevia tavaroita tai palveluja on kohdeltava kuin sitoumusten piiriin kuuluvia tavaroita ja palveluja.

5 artikla

Sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä koskevat säännöt

Sitoumusten piiriin kuulumattomiin tavaroihin ja palveluihin voidaan kohdistaa rajoittavia toimenpiteitä, jotka komissio toteuttaa

- a) yksittäisten hankintayksiköiden pyynnöstä 6 artiklassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti;
- b) 10 ja 11 artiklassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

6 artikla

Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden valtuuttaminen sulkemaan pois tarjoukset, jotka sisältävät sitoumusten piiriin kuulumattomia tavaroita ja palveluja

1. Komissio harkitsee hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden pyynnöstä jäljempänä olevilla perusteilla, hyväksyykö se sen, että tarjoukset, jotka sisältävät unionin ulkopuolelta peräisin olevia tavaroita tai palveluja, suljetaan pois sellaisten hankintasopimusten tekomenettelyistä, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 000 000 euroa, jos sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden tai

palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjouksen muodostavien tavaroiden tai palvelujen kokonaisarvosta.

2. Kun hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt aikovat 1 kohdan nojalla pyytää tarjousten sulkemista pois hankintasopimusten tekomenettelyistä, niiden on ilmoitettava tästä hankintailmoituksessa, jonka ne julkaisevat direktiivin 2004/18/EY 35 artiklan, direktiivin 2004/17/EY 42 artiklan tai käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun direktiivin 26 artiklan mukaisesti.

Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on vaadittava tarjoajia toimittamaan tiedot tarjouksen sisältämien tavaroiden ja/tai palvelujen alkuperästä ja niiden arvosta. Niiden on hyväksyttävä omat lausunnot alustavana näyttönä siitä, että tarjouksia ei voida sulkea pois 1 kohdan nojalla. Hankintaviranomainen voi milloin tahansa menettelyn aikana pyytää tarjoajaa toimittamaan kaikki vaaditut asiakirjat tai osan niistä, jos tämä vaikuttaa tarpeelliselta menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet tavaroiden ja palvelujen alkuperää koskevia lausuntoja varten. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Kun hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt vastaanottavat tarjouksia, jotka täyttävät 1 kohdassa vahvistetut perusteet ja joiden poissulkemista ne aikovat pyytää sen nojalla, niiden on ilmoitettava asiasta komissiolle. Ne voivat jatkaa tarjousten analysointia ilmoitusmenettelyn aikana.

Ilmoitus on lähetettävä sähköisessä muodossa vakiolomaketta käyttäen. Komissio antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan kyseiset vakiolomakkeet. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Vakiolomakkeessa on esitettävä seuraavat tiedot:

- a) hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi ja yhteystiedot;
- b) kuvaus hankintasopimuksen kohteesta;
- c) sen talouden toimijan nimi ja yhteystiedot, jonka tarjous aiotaan sulkea pois;
- d) tiedot talouden toimijan, tavaroiden ja/tai palvelujen alkuperästä sekä tavaroiden ja/tai palvelujen arvosta;

Komissio voi pyytää hankintaviranomaiselta tai hankintayksiköltä lisätietoja.

Tiedot on toimitettava kahdeksan työpäivän kuluessa sitä päivää seuraavasta ensimmäisestä työpäivästä, jona hankintaviranomainen tai hankintayksikkö vastaanottaa lisätietoja koskevan pyynnön. Jos komissio ei saa tietoja tämän määräajan kuluessa, 3 kohdassa vahvistetun määräajan kulumisen on keskeytettävä kunnes komissio saa pyydetyt tiedot.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja hankintasopimuksia varten komissio antaa suunnitellun poissulkemisen hyväksymistä koskevan täytäntöönpanosäädöksen kahden kuukauden kuluessa sitä päivää seuraavasta ensimmäisestä työpäivästä, jona se vastaanottaa ilmoituksen. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Määräaikaa voidaan kuitenkin pidentää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa yhden kerran enintään kahdella kuukaudella varsinkin, jos ilmoitukseen tai sen liitteisiin sisältyvät tiedot ovat puutteellisia tai epätarkkoja tai jos ilmoitetut seikat muuttuvat olennaisesti. Jos

komissio ei ole tämän kahden kuukauden määräajan tai pidennetyn määräajan kuluessa tehnyt päätöstä poissulkemisen hyväksymisestä tai hylkäämisestä, sen katsotaan hylänneen poissulkemisen.

4. Antaessaan 3 kohdan mukaisia täytäntöönpanosäädöksiä komissio hyväksyy suunnitellun poissulkemisen seuraavissa tapauksissa:

- a) kun kansainvälinen sopimus, joka koskee unionin ja sen maan pääsyä toistensa markkinoille julkisten hankintojen alalla, josta tavarat ja/tai palvelut ovat peräisin, sisältää unionin nimenomaisesti tekemiä markkinoillepääsyä koskevia varauksia, jotka koskevat niitä tavaroita ja palveluja, joiden poissulkemista ehdotetaan;
- b) kun a alakohdassa tarkoitettua sopimusta ei ole tehty ja kolmas maa käyttää rajoittavia hankintatoimenpiteitä, joiden vuoksi unionin ja kolmannen maan välisessä markkinoiden avaamisessa ei ole olennaista vastavuoroisuutta.

Sovellettaessa b alakohtaa olennaisen vastavuoroisuuden katsotaan puuttuvan, jos rajoittavat hankintakäytännöt johtavat EU:n talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen merkittävään ja toistuvaan syrjimiseen.

Antaessaan 3 kohdan mukaisia täytäntöönpanosäädöksiä komissio ei hyväksy suunniteltua poissulkemista, jos sillä rikottaisiin unionin kansainvälisissä sopimuksissaan tekemiä markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia.

5. Arvioidessaan olennaisen vastavuoroisuuden puutetta komissio tutkii,

- a) missä määrin kyseisen maan julkisia hankintoja koskevalla lainsäädännöllä varmistetaan julkisia hankintoja koskevien kansainvälisten standardien mukainen avoimuus ja estetään unionin tavaroiden, palvelujen ja talouden toimijoiden syrjintä;
- b) missä määrin viranomaiset ja/tai yksittäiset hankintayksiköt ylläpitävät tai omaksuvat unionin tavaroita, palveluja ja talouden toimijoita syrjiviä käytäntöjä.

6. Ennen kuin komissio tekee 3 kohdan mukaisen päätöksen, se kuulee asianomaista tarjoajaa tai asianomaisia tarjoajia.

7. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden, jotka ovat sulkeneet tarjouksia pois 1 kohdan nojalla, on ilmoitettava tästä jälki-ilmoituksessa, jonka ne julkaisevat direktiivin 2004/18/EY 35 artiklan, direktiivin 2004/17/EY 42 artiklan tai käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun direktiivin 27 artiklan mukaisesti. Komissio antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet jälki-ilmoituksia varten. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

8. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos komissio on antanut täytäntöönpanosäädöksen sellaisesta maasta peräisin olevien tavaroiden ja palvelujen väliaikaisesta markkinoillepääsystä, joka käy unionin kanssa 9 artiklan 4 kohdan mukaisia aineellisia neuvotteluja.

III luku

POIKKEUKSELLISEN ALHAISIA TARJOUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

7 artikla

Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

Jos hankintaviranomainen tai hankintayksikkö aikoo julkisia hankintoja koskevan direktiivin 69 artiklan tai vesi- ja energianhuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintoja koskevan direktiivin 79 artiklan mukaisesti, tarkastettuaan ensin tarjoajan selitykset, hyväksyä poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, joka sisältää unionin ulkopuolelta peräisin olevia tavaroita ja/tai palveluja ja jossa sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden tai palvelujen arvo on yli 50 prosenttia tarjouksen muodostavien tavaroiden tai palvelujen kokonaisarvosta, sen on ilmoitettava tästä kirjallisesti muille tarjoajille perustellen, minkä vuoksi perittävät hinnat tai kustannukset ovat poikkeuksellisen alhaisia.

Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi kuitenkin jättää ilmoittamatta kaikki tiedot, jos niiden ilmoittaminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisoikeudellisten tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja tai voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

IV luku

KOMISSION TEKEMÄ TUTKIMUS, KUULEMINEN JA TOIMENPITEET, JOILLA SITOUJUSTEN PIIRIIN KUULUMATTOMIEN TAVAROIDEN JA PALVELUJEN PÄÄSYÄ EU:N JULKISTEN HANKINTOJEN MARKKINOILLE RAJOITETAAN VÄLIAIKAISESTI

8 artikla

Tutkimus EU:n talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen pääsystä kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille

1. Komissio voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tai kiinnostuneiden osapuolten tai jäsenvaltion pyynnöstä käynnistää ulkoisen hankintatutkimuksen rajoittaviksi väitetyistä hankintatoimenpiteistä, jos komissio katsoo sen olevan unionin etujen mukaista.
Komissio ottaa erityisesti huomioon, onko tämän asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksytty useita poissulkemisia.
Jos tutkimus käynnistetään, komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* asiaa koskevan ilmoituksen, jossa se pyytää kiinnostuneita osapuolia ja jäsenvaltioita antamaan sille kaikki tarpeelliset tiedot asetetun määräajan kuluessa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tutkimuksessa käytetään 6 artiklassa säädettyjä perusteita.
3. Komissio arvioi, käyttääkö kolmas maa rajoittavia hankintatoimenpiteitä, kiinnostuneiden osapuolten ja jäsenvaltioiden toimittamien tietojen pohjalta ja/tai tutkimuksensa aikana keräämiensä tosiseikkojen pohjalta, ja saattaa tutkimuksen päätökseen yhdeksän kuukauden kuluessa sen käynnistämisestä. Tätä määräaikaa voidaan pidentää kolmella kuukaudella asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.
4. Jos komissio tulee ulkoisen hankintatutkimuksen perusteella siihen tulokseen, että kolmas maa ei käytä rajoittaviksi väitetyjä hankintatoimenpiteitä, se antaa päätöksen

tutkimuksen päättämisestä. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9 artikla

Kolmannen maan kanssa käytävät neuvottelut

1. Jos tutkimuksen perusteella todetaan, että kolmas maa käyttää rajoittavia hankintatoimenpiteitä, komissio pyytää, jos se katsoo sen olevan EU:n edun mukaista, kyseistä maata ryhtymään neuvotteluihin sen varmistamiseksi, että unionin toimijat, tavarat ja palvelut voivat osallistua kyseisessä maassa julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyihin sellaisin edellytyksin, jotka eivät ole epäedullisempia kuin kyseisen maan kansallisille talouden toimijoille, tavaroille ja palveluille myönnetty edellytykset, ja myös avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun noudattamisen varmistamiseksi.

Jos kyseinen maa torjuu pyynnön ryhtyä neuvotteluihin, komissio tekee päätöksensä käytettävissä olevien tosiseikkojen perusteella, kun se antaa 10 artiklan mukaiset täytäntöönpanosäädökset, joilla rajoitetaan kyseisestä maasta peräisin olevien tavaroiden ja palvelujen pääsyä.

2. Jos kyseinen maa on julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen sopimuspuoli tai on tehnyt EU:n kanssa kauppasopimuksen, johon sisältyy julkisia hankintoja koskevia määräyksiä, komissio noudattaa kyseisessä sopimuksessa määrättyjä kuulemismenettelyjä ja/tai riitojenratkaisumenettelyjä, jos rajoittavat käytännöt liittyvät hankintoihin, jotka kuuluvat kyseisen maan unionin suhteen tekemien markkinoillepääsyä koskevien sitoumusten piiriin.
3. Jos kyseinen maa toteuttaa neuvottelujen käynnistämisen jälkeen riittäviä korjaavia toimenpiteitä tekemättä kuitenkaan uusia markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia, komissio voi keskeyttää tai päättää neuvottelut.

Komissio valvoo korjaavien toimenpiteiden soveltamista tarvittaessa käyttämällä tietyin väliajoin toimitettavia tietoja, joita se voi pyytää kyseiseltä kolmannelta maalta.

Jos kolmannen maan toteuttamat korjaavat toimenpiteet on kumottu, keskeytetty tai pantu virheellisesti täytäntöön, komissio voi

i) jatkaa neuvotteluja kyseisen kolmannen maan kanssa tai käynnistää ne uudelleen ja/tai

ii) päättää 10 artiklan mukaisesti antaa täytäntöönpanosäädökset, joilla rajoitetaan kyseisestä maasta peräisin olevien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä.

Tässä kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Jos neuvottelujen käynnistämisen jälkeen näyttää siltä, että kansainvälisen sopimuksen tekeminen on asianmukaisin tapa päättää rajoittava hankintakäytäntö, asiaa koskevat neuvottelut on käytävä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 ja 218 artiklan mukaisesti. Jos maa on käynyt Euroopan unionin kanssa markkinoillepääsyä koskevia aineellisia neuvotteluja julkisten hankintojen alalla, komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksen, jonka mukaan kyseisestä maasta

peräisin olevia tavaroita ja palveluja ei saa sulkea pois hankintasopimusten tekomenettelyistä 6 artiklan nojalla.

5. Komissio voi päättää neuvottelut, jos kyseinen maa tekee unionin kanssa sovittuja kansainvälisiä sitoumuksia jollakin seuraavista tavoista:
 - a) liittyminen julkisia hankintoja koskevaan WTO:n sopimukseen;
 - b) sellaisen kahdenvälisen sopimuksen tekeminen unionin kanssa, joka sisältää markkinoillepääsyä koskevia sitoumuksia julkisten hankintojen alalla, tai
 - c) sellaisten markkinoillepääsyä koskevien sitoumusten laajentaminen, jotka kyseinen maa on tehnyt julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen tai unionin kanssa tekemänsä kahdenvälisen sopimuksen puitteissa.

Neuvottelut voidaan päättää myös siinä tapauksessa, että rajoittavat hankintatoimenpiteet ovat yhä käytössä sinä aikana, jona nämä sitoumukset tehdään, jos sitoumukset sisältävät yksityiskohtaiset määräykset näiden käytäntöjen asteittaisesta poistamisesta.

6. Jos kolmannen maan kanssa käydyt neuvottelut eivät johda tyydyttäviin tuloksiin 15 kuukauden kuluessa niiden aloittamispäivästä, komissio päättää neuvottelut ja harkitsee, antaako se 10 artiklan nojalla täytäntöönpanosäädökset, joilla rajoitetaan kolmannelta maasta peräisin olevien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä.

10 artikla

Toimenpiteet, joilla rajoitetaan sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille

1. Jos on tehty 8 artiklan mukainen tutkimus ja noudatettu 9 artiklassa säädettyä menettelyä ja tutkimuksen perusteella on todettu, että kolmannen maan toteuttamat tai soveltamat hankintatoimenpiteet johtavat siihen, että unionin ja kolmannen maan välisessä markkinoiden avaamisessa ei ole olennaista vastavuoroisuutta 6 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä, komissio voi antaa täytäntöönpanosäädökset, joilla väliaikaisesti rajoitetaan kolmannelta maasta peräisin olevien, sitoumusten piiriin kuulumattomien tavaroiden ja palvelujen markkinoillepääsyä. Tällaiset täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla voidaan toteuttaa seuraavanlaiset toimenpiteet:
 - a) sellaisten tarjousten poissulkeminen, joiden kokonaisarvosta yli 50 prosenttia muodostuu sitoumusten piiriin kuulumattomista tavaroista tai palveluista, jotka ovat peräisin rajoittavan hankintakäytännön omaksuneesta tai rajoittavaa hankintakäytäntöä ylläpitävästä maasta; ja/tai
 - b) pakollisen hintarangaistuksen määrääminen siitä osasta tarjousta, joka koostuu rajoittavan hankintakäytännön omaksuneesta tai rajoittavaa hankintakäytäntöä ylläpitävästä maasta peräisin olevista tavaroista tai palveluista.
3. Edellä olevan 1 kohdan nojalla toteutetut toimenpiteet voidaan erityisesti rajoittaa koskemaan
 - a) tiettyihin määriteltyihin luokkiin kuuluvien hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden julkisia hankintoja;

- b) tiettyihin määriteltyihin luokkiin kuuluvien tavaroiden tai palvelujen julkisia hankintoja;
- c) julkisia hankintoja, jotka ylittävät tietyt määritellyt kynnsarvot tai ovat niiden rajoissa.

11 artikla

Toimenpiteiden peruuttaminen tai keskeyttäminen

1. Jos komissio katsoo, että 9 artiklan 4 kohdan ja 10 artiklan nojalla toteutettujen toimenpiteiden perusteet eivät enää täyty, se voi antaa täytäntöönpanosäädöksen, jolla
 - a) toimenpiteet kumotaan; tai
 - b) toimenpiteiden soveltaminen keskeytetään enintään yhden vuoden ajaksi.Sovellettaessa b alakohtaa komissio voi milloin tahansa antaa täytäntöönpanosäädöksen, jolla toimenpiteet käynnistetään uudelleen.
2. Tässä artiklassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset annetaan 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

12 artikla

Tarjoajille annettavat tiedot

1. Jos hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt toteuttavat hankintamenettelyn, joka on 10 artiklan nojalla toteutettujen tai 11 artiklan nojalla uudelleen käynnistettyjen rajoittavien toimenpiteiden kohteena, niiden on ilmoitettava tästä hankintailmoituksessa, jonka ne julkaisevat direktiivin 2004/18/EY 35 artiklan tai direktiivin 2004/17/EY 42 artiklan mukaisesti. Komissio antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.
2. Jos tarjouksen poissulkeminen perustuu 10 artiklan nojalla toteutettujen tai 11 artiklan nojalla uudelleen käynnistettyjen toimenpiteiden soveltamiseen, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on ilmoitettava tästä valitsematta jälleille tarjoajille.

13 artikla

Poikkeukset

1. Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat päättää olla soveltamatta hankintamenettelyyn 10 artiklan mukaisia toimenpiteitä, jos
 - a) saatavilla ei ole unionista peräisin olevia ja/tai sitoumusten piiriin kuuluvia tavaroita tai palveluja, jotka täyttäisivät hankintayksikön vaatimukset; tai
 - b) toimenpiteiden soveltaminen nostaisi kohtuuttomasti hankintasopimuksen hintaa tai kustannuksia.

2. Jos hankintaviranomainen tai hankintayksikkö aikoo olla soveltamatta tämän asetuksen 10 artiklan nojalla toteutettuja tai 11 artiklan nojalla uudelleen käynnistettyjä toimenpiteitä, sen on ilmoitettava aikomuksestaan hankintailmoituksessa, jonka se julkaisee direktiivin 2004/18/EY 35 artiklan tai direktiivin 2004/17/EY 42 artiklan mukaisesti. Sen on ilmoitettava asiasta komissiolle viimeistään kymmenen kalenteripäivän kuluttua hankintailmoituksen julkaisemisesta.

Ilmoitus on lähetettävä sähköisessä muodossa vakiolomaketta käyttäen. Komissio antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet hankintailmoituksia ja ilmoittamista varten 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi ja yhteystiedot;
- b) kuvaus hankintasopimuksen kohteesta;
- c) tiedot sallittavien talouden toimijoiden, tavaroiden ja/tai palvelujen alkuperästä;
- d) peruste päätökselle olla soveltamatta rajoittavia toimenpiteitä sekä poikkeuksen käytön yksityiskohtainen perustelu;
- e) tarvittaessa muut hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tarpeellisiksi katsomat tiedot.

Komissio voi pyytää hankintaviranomaiselta tai hankintayksiköltä lisätietoja.

3. Jos hankintaviranomainen tai hankintayksikkö käyttää direktiivin 2004/18/EY 31 artiklan tai direktiivin 2004/17/EY 40 artiklan 3 kohdan nojalla neuvottelumenettelyä, jossa hankintailmoitusta ei julkaista ennakolta, ja päättää olla soveltamatta tämän asetuksen 10 artiklan nojalla toteutettua tai 11 artiklan nojalla uudelleen käynnistettyä toimenpidettä, sen on ilmoitettava tästä käytöstä direktiivin 2004/18/EY 35 artiklan tai direktiivin 2004/17/EY 43 artiklan mukaisesti julkaisemassaan jälki-ilmoituksessa ja ilmoitettava asiasta komissiolle viimeistään kymmenen kalenteripäivän kuluttua jälki-ilmoituksen julkaisemisesta.

Ilmoitus on lähetettävä sähköisessä muodossa vakiolomaketta käyttäen. Komissio antaa täytäntöönpanosäädökset, joissa vahvistetaan vakiolomakkeet hankintailmoituksia ja ilmoituksia varten 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- a) hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi ja yhteystiedot;
- b) kuvaus hankintasopimuksen kohteesta;
- c) tiedot sallittavien talouden toimijoiden, tavaroiden ja/tai palvelujen alkuperästä;
- d) peruste päätökselle olla soveltamatta rajoittavia toimenpiteitä sekä poikkeuksen käytön yksityiskohtainen perustelu;
- e) tarvittaessa muut hankintayksikön tarpeellisiksi katsomat tiedot.

V luku

SIIRRETTY SÄÄDÖSVALTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA, KERTOMUKSET JA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

14 artikla

Liitteen muutokset

Siirretään komissiolle valta antaa 14 artiklan mukaisia delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan asetuksen liitettä, kun unioni on tehnyt uusia kansainvälisiä sopimuksia julkisten hankintojen alalla.

15 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 14 artiklassa tarkoitettu valta komissiolle määräämättömäksi ajaksi [tämän asetuksen voimaantulopäivästä].
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 14 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Tämän artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

16 artikla

Täytäntöönpano

1. Jos hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt soveltavat väärin 13 artiklassa säädettyjä poikkeuksia, komissio voi soveltaa direktiivin 89/665/ETY 3 artiklassa tai direktiivin 92/13/ETY 8 artiklassa säädettyä oikaisumenettelyä.
2. Talouden toimijan kanssa tehdyt hankintasopimukset, joilla rikotaan komission täytäntöönpanosäädöksiä, jotka on annettu 6 artiklan nojalla hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden ilmoitettua tarjoustensa suunnittelusta poissulkemisesta, tai joilla rikotaan 10 artiklan nojalla toteutettuja tai 11 artiklan nojalla uudelleen

käynnistettyjä toimenpiteitä, julistetaan direktiivissä 2007/66/EY tarkoitetulla tavalla pätemättömiksi.

17 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa neuvoston päätöksellä 71/306/ETY¹⁹ perustettu julkisia rakennusurakoita koskevia sopimuksia käsittelevä neuvoo-antava komitea ja kaupan esteitä koskevan asetuksen²⁰ 7 artiklalla perustettu komitea. Nämä komiteat ovat asetuksen (EU) N:o 182/2011 3 artiklassa tarkoitettuja komiteoita.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa, ja toimivaltaisena komiteana on kaupan esteitä koskevalla asetuksella perustettu komitea.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa, ja toimivaltaisena komiteana on neuvoston päätöksellä 71/306/ETY perustettu komitea.

18 artikla

Luottamuksellisuus

1. Tämän asetuksen mukaisesti saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty.
2. Komissio, neuvosto, Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot sekä niiden virkamiehet eivät saa ilmaista tämän asetuksen nojalla saatuja luottamuksellisia tietoja muutoin kuin tiedot toimittaneen osapuolen nimenomaisella luvalla.
3. Tiedot toimittanut osapuoli voi pyytää toimitettujen tietojen käsittelemistä luottamuksellisina, ja pyyntöön on liitettävä yleisölle julkistettavissa oleva tiivistelmä kyseisistä tiedoista tai perustelut sille, minkä vuoksi tiedoista ei voida esittää tiivistelmää.
4. Jos kuitenkin vaikuttaa siltä, että luottamuksellisuutta koskeva pyyntö ei ole oikeutettu, tai jos tiedot toimittanut osapuoli ei halua julkistaa niitä tai sallia niiden esittämistä yleisessä tai tiivistelmän muodossa, kyseiset tiedot voidaan jättää huomiotta.
5. Edellä olevat 1–5 kohta eivät estä unionin viranomaisia ilmaisemasta yleisiä tietoja. Tällaisessa ilmaisemisessa on otettava huomioon se asianomaisten laillinen etu, ettei näiden liikesalaisuuksia ilmaista.

¹⁹ EYVL L 185, 16.8.1971, s. 15.

²⁰ EYVL L 349, 31.12.1994, s. 71.

19 artikla

Kertomukset

Komissio antaa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017 ja vähintään kolmen vuoden välein tämän asetuksen voimaantulosta kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän asetuksen soveltamisesta ja sellaisten tämän asetuksen nojalla käytyjen kansainvälisten neuvottelujen edistymisestä, joissa käsitellään EU:n talouden toimijoiden mahdollisuutta osallistua julkisia hankintoja koskeviin menettelyihin kolmansissa maissa. Tätä varten jäsenvaltioiden on pyynnöstä annettava komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

20 artikla

Kumoamiset

Kumotaan direktiivin 2004/17EY 59 ja 58 artikla tämän asetuksen voimaantulopäivästä alkaen.

21 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kuudentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 21.3.2012.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Luettelo unionin julkisten palvelujen alalla tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, markkinoillepääsyä koskevat sitoumukset mukaan luettuina

Monenvälinen sopimus:

- julkisia hankintoja koskeva sopimus (EYVL L, 336, 23.12.1994)

Kahdenväliset sopimukset:

- Euroopan yhteisön ja Meksikon välinen vapaakauppasopimus (EYVL L 276, 28.10.2000, L 157, 30.6.2000)
- Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimus tietyistä julkisiin hankintoihin liittyvistä näkökohdista (EYVL L 114, 30.4.2002)
- Euroopan yhteisön ja Chilen välinen vapaakauppasopimus (EYVL 352, 30.12.2002)
- Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vakautus- ja assosiaatiosopimus (EUVL L 87, 20.3.2004)
- Euroopan yhteisön ja Kroatian välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus (EUVL L 26, 28.1.2005)
- Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Montenegron välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus (EUVL L 345, 28.12.2007)
- Euroopan yhteisön ja Albanian välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus (EUVL L 107, 28.4.2009)
- Euroopan unionin ja Etelä-Korean välinen vapaakauppasopimus (EUVL L 127, 14.5.2011)